

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 15. október 2014

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um ýmsar forsendur frumvarps til fjárlaga fyrir árið 2015 – þskj. 3

Vísað er til frumvarps til laga um ýmsar forsendur frumvarps til fjárlaga fyrir árið 2015. Efni frumvarpsins er margþætt en telur Félag atvinnurekenda tilefni til að staldra við tiltekin atriði í frumvarpinu og verður gerð nánar grein fyrir þeim hér að neðan.

I. S-merkt lyf sett undir almenna greiðsluþátttökukerfið

Samkvæmt 19. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir því að útgjöld vegna S-merktra og leyfisskyldra lyfja falli undir hið almenna greiðsluþátttökukerfi lyfja, eins og önnur lyf sem ávísað er til notkunar utan heilbrigðisstofnana. Tilgangur þessa breytta fyrirkomulags er m.a. að skapa ákveðið jafnræði á meðal sjúklinga með því móti að greiðsluþátttakan verði jafnari og sanngjarnari, sem og hagræða í rekstri ríkisins.

Félag atvinnurekenda telur mikilvægt, við svo umfangsmikla breytingu á lyfjakerfinu, að vandad sé vel til verka og hugað að heildaráhrifum þessara breytinga á starfsemi lyfsala og heildsala lyfja. Hér að neðan verða talin upp í dæmaskyni nokkur atriði sem huga þarf sérstaklega að og jafnframt engin afstaða er tekin til í athugasemdum við frumvarpið.

1. Hagræðing í ríkisrekstri með útboðum á lyfjum gæti raskast.

Það fyrirkomulag sem nú er við lýði við innkaup ríkisins á lyfjum er með þeim hætti að ríkið, þ. á m. Landspítalinn Háskólasjúkrahús, framkvæmir útboð á lyfjum sem gerir framleiðendum og heilðsölum lyfja kleift að veita ríkinu afslátt af seldum lyfjum, þar á meðal mjög dýrum lyfjum. Þessi útboð eru m.a. framkvæmd á S-merktum lyfjum og skapa nú umtalsverða hagræðingu í rekstri ríkisins enda færa útboðin ríkinu lyf á lægra verði en bjóðast á hinum almenna markaði. Þegar lyf, sem hafa verið hluti af útboði, eru seld í gegnum lyfjabúðir gilda almennt ekki skilyrði útboðsins heldur ber þá að styðjast við skráð verð í lyfjaverðskrá sem eru almennt hærri en þau verð sem ríkinu bjóðast með áður nefndum útboðum.

Með því að færa S-merkt lyf undir hið almenna greiðsluþátttökukerfi, með þeim hætti sem lagt er til í frumvarpi þessu, er viðbúið að það hagræði sem nú er fengið með áður nefndum lyfjaútboðum minnki. Ekki liggja fyrir upplýsingar um það hvaða lyf það eru sem munu færast yfir í hið almenna greiðsluþátttökukerfi en þær þurfa að liggja fyrir svo unnt sé að taka afstöðu til þess hvort og þá hversu mikil röskunin verður á hagræði ríkisins, sem nú skapast við innkaup á lyfjum í gegnum útboð. Er viðbúið að almennar reglur sem lúta að sölu lyfja á skráðu verði í lyfjaverðskrá muni gilda í auknum mæli um lyf sem nú eru seld á grundvelli útboða. Ekki verður séð að tekið sé tillit til þessa við gerð frumvarpsins.

2. Umfang S-merktra lyfja sem færast yfir í almenna greiðsluþáttökukerfið ófyrirséð

Af umræddu frumvarpi og opinberum gögnum því tengdu er hvergi að sjá upplýsingar um umfang þeirra S-merkту lyfja sem til stendur að færa yfir í hið almenna greiðsluþáttökukerfi. Er það með öllu óásættanlegt enda felur umrædd yfirfærsla í sér að almennar lyfjabúðir munu að öllu óbreyttu selja S-merktu lyfin, líkt og gildir um önnur lyf sem falla undir almenna greiðsluþáttökukerfið, sem mun fela í sér verulega aukna umsýslu og kostnað. Að sama skapi er viðbúið að umsýsla sjúkrahúsapóteka, sem nú afgreiða S-merktu lyfin, minnki umtalsvert og því ljóst að mikil kerfisbreyting er þessum breytingum samfara.

FA skorar á löggjafann að leggja fram ítarlegri gögn um væntanlega útfærslu þessara breytinga og þá sérstaklega m.t.t. aukinnar umsýslu lyfsala og þeirra krafna sem gerðar eru til þeirra vegna breytinganna.

3. Eftirlitsgjöld lyfjabúða hækka – setja þarf þak á eftirlitsgjöld

Samkvæmt 11. mgr. 3. gr. lyfjalaga nr. 93/1994 er eftirlitsgjald lyfsöluleyfshafa til Lyfjastofnunar 0,3% af ýmist heildarfjárhæð greiðslu sjúkratrygginga til þeirra vegna lyfjasölu árið á undan eða af heildarfjárhæð lyfjainnkaupa, ef sú fjárhæð er hærri. Þó er í ákvæðinu að finna lögbundið lágmark eftirlitsgjaldsins en ekki lögbundið hámark. Lyfjabúðir þurfa því almennt að greiða 0,3% af lyfjaveltu sinni ár hvert til Lyfjastofnunar. Það þýðir að því dýrari sem lyfinu eru sem lyfjabúðir selja þeim mun hærri verður eftirlitsgjaldið. Fari svo að S-merkt lyf, sem eru almennt nokkuð dýr, verði seld af lyfjabúðum, líkt og gildir um önnur lyf í almenna greiðsluþáttökukerfinu, þá mun lyfjaeftirlitsgjald lyfsala til Lyfjastofnunar hækka umtalsvert.

Þess ber að geta að slík breyting hefur það mögulega í för með sér að lyfjabúðir hafi minni hvata til að selja S-merkt lyf enda myndi sala á lyfjunum fela í sér verulega aukna gjaldskyldu þeirra til Lyfjastofnunar. Er því mikilvægt, samhliða því að færa S-merktu lyfin yfir í hið almenna greiðsluþáttökukerfi, að setja lögbundið hámark á lyfjaeftirlitsgjald Lyfjastofnunar enda tekur eftirlitsgjaldið ekki mið af umfangi eftirlitsskyldunnar. Sé slíkt hámark ekki sett þá má ætla að lyfjabúðir hafi einfaldlega ekki efni á því að selja svo dýr lyf.

4. Lyfjaálagning miðast ekki við sölu á dýrum lyfjum

Á fundi Lyfjagreiðslunefndar 16. desember 2013 var ákveðin hver álagning smásala á lyfjum yrði á árinu 2014. Álagningu er skipt í tvö þrep og er hún 9% og 868 kr. á hverja pakkningu sem kostar frá 1 kr. upp í 11.999 kr. Álagning lyfja sem kosta frá 12.000 kr. er svo 2.255 kr. á hverja pakkningu. Þessar reglur Lyfjagreiðslunefndar, sem lúta að smásöluálagningu á lyfjum sem falla undir efra þrepið, leiða til þess að álagningin minnkar hlutfallslega mjög mikið eftir því sem lyfin verða dýrari. Lyf sem kosta 12.000 kr. bera því jafn mikla álagningu og lyf sem kosta 1.200.000 kr.

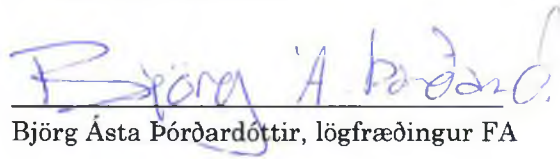
Eins og umræddar álagningarreglur eru uppsettar þá taka þær ekki mið af því að lyfjabúðir selji dýr lyf. Lyfjabúðir geta með engu móti varið sig fyrir rýrnun eða öðrum kostnaði eins og gerist í öðrum atvinnugreinum, þ.e. með því að hækka álagningu vörunnar. Fyrirtækin þurfa einfaldlega að bera allt tjón, sem lítur að eðlilegri birgðarýrnun á S-merktum lyfjum, sjálf. Þess ber enn fremur að geta að hin fasta krónutala sem leggst ofan á hverja pakkningu þarf jafnframt að standa straum af því lyfjaeftirlitsgjaldi sem Lyfjastofnun innheimtir, sbr. ofangreind umfjöllun. Það gjald getur að óbreyttu numið hærri fjárhæðum en sú smásöluálagning sem Lyfjagreiðslunefnd hefur ákveðið.

Standi til að flytja S-merktu lyfin yfir í almenna greiðsluþáttökukerfið þá þarf að hækka verulega smásöluálagningu lyfjabúða á dýrari lyfjum ellegar skapast lítill sem enginn hvati fyrir lyfjabúðir til að selja dýr lyf. Á það sérstaklega við ef fyrirtækin sjá fram á að tapa á viðskiptum með S-merkt lyf.

II. Niðurlag

Að lokum áskilur Félag atvinnurekenda sér rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri á síðari stigum. Félagið lýsir sig jafnframt reiðubúið til að funda um efnið sé þess óskað.

Virðingarfyllst,
Félag atvinnurekenda

Björg Ásta Þórðardóttir, lögfræðingur FA